

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jana Zemaníková a členky senátu JUDr. Eva Hudobová a Mgr. Ľubomíra Kúdelová v právnej veci žalobcu: **D.**, spol. s r. o. so sídlom M., T., IČO: X., zast. Advokátskou kanceláriou, V., s. r. o., na adrese H., T., IČO: X., proti žalovanému: **J.B. – D.**, narodený X., bytom P., T., zast. advokátom JUDr. P.Č., na adrese ul. H., P., **o zaplatenie 1 711 980,- Sk s prísl.**, na odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v P. č. k. 4 Cb 29/00–211 zo dňa 30. apríla 2008 v znení doplňujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cb 29/00–216 zo dňa 30. apríla 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cb 29/00-211 zo dňa 30. apríla 2008 v znení doplňujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cb 29/00–216 zo dňa 30. apríla 2008 **p o t v r d z u j e .**

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cb 29/00-217 zo dňa 30. apríla 2008 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4 Cb 29/00–211 zo dňa 30. apríla 2008, spolu s doplňujúcim rozsudkom č. k. 4 Cb 29/00–216 zo dňa 30. apríla 2008 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 1 711 980,- Sk s 19% úrokom z omeškania ročne

od 18. 11. 1996 do zaplataenia, v prevyšujúcej časti návrh zamietol a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 205 246,- Sk. V doplňujúcom rozsudku č. k. 4 Cb 29/00-216 zo dňa 30. 04. 2008 doplnil výrok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 711 980,- Sk s 19% úrokom z omeškania od 18. 11. 1996 do zaplataenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pôvodný žalobca V., a. s., S., sa domáhal žalobou zo dňa 24. 01. 2000 zaplataenia sumy 1 711 980,- Sk, titulom nezaplataenej ceny z postúpenej pohľadávky, ktorý nárok spoločnosť V. postúpila vo výške 1 711 980,- Sk na postupníka. Citoval uznesenie Krajského súdu v Košiciach, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka V., a. s., S. a zmluvu zo dňa 14. 03. 2002, ktorou došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov medzi D. ako postupníkom a V., a. s., S. v konkurze vo výške 150 000,- Sk, medzi ktorými pohľadávkami bola aj pohľadávka z predmetu sporu. Uviedol, že v priebehu súdneho konania správca konkurznej podstaty úpadcu V., a. s., S. postúpil pohľadávku z predmetu sporu na obchodnú spoločnosť D., spol. s. r. o., na základe čoho súd v tejto veci konal so spoločnosťou D. ako žalobcom. Citoval medzitímny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 04. 2002 č. k. 4 Cb 29/00-100, ktorým bolo rozhodnuté o základe nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia tak, že tento nárok je dôvodný. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, ktorým bola žaloba zamietnutá s odôvodnením, že podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku postúpiť aj bez súhlasu dlžníka, a že s postúpenou pohľadávkou prechádza aj príslušenstvo k pohľadávke a všetky práva s ňou spojené. S odkazom na ustanovenie § 527 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatoval, že ak sa dojednáva postúpenie pohľadávky za odplatu zodpovedá postupca postupníkovi, za hodnotu postúpených pohľadávok, ak dojednanie postúpenia bolo za odplatu. Žalobca, teda zodpovedá postupníkovi za vymožitelnosť pohľadávky, ak má dlžník započítateľné pohľadávky proti veriteľovi. Veriteľ nemôže požadovať odplatu od postupníka podľa § 527 ods. 1 písmeno c/ Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník úspešne bráni voči veriteľovi. Zodpovednosť postupcu sa premieta v zamietnutí návrhu na zaplataenie ceny postúpených pohľadávok, ak dlžník má spôsobilé pohľadávky, na zápočet proti postupcovi. Ďalej citoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 02. 2008, ktorým bol zrušený prvostupňový rozsudok a vec

vrátená na ďalšie konanie s tým, že v novom konaní bude potrebné skúmať, či žalobcovi vzniklo právo voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, a že je potrebné zistiť, či sa žalovaný na úkor žalobcu obohatil. V novom konaní prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania vec uzatvoril tak, že s poukazom na ustanovenia § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 580 Občianskeho zákonníka, § 35, § 35 ods. 1 a § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka, konštatoval, že právny predchodca žalobcu postúpil žalovanému ako postupníkovi pohľadávky proti dlžníkovi C. v celkovej výške 1 711 980,- Sk. S tým, že podľa bodu V zmluvy, sa postupník zaviazal uhradiť postúpenú pohľadávku voči postupiteľovi do 17. 11. 1998, a teda že odplatom za postúpenú pohľadávku bola suma 1 711 980,- Sk. Konštatoval, že iba zmluva o postúpení je platná, podľa ktorej sa bodu V. sa postupník J.B. zaviazal do 17. 11. 1998 zaplatiť odplatu 1 711 980,- Sk. Z bodu VI. Zmluvy o postúpení zistil, že zmluva zaniká zaplatením postúpenej pohľadávky na účet postupiteľa, v prípade nezaplatenej pohľadávky postupníkom po termíne dohodnutom v článku V., alebo vzájomnou dohodou zmluvných strán. Konajúci súd zistil, že do 17. 11. 1998 žalovaný nezaplatil V., a. s. odplatu za postúpenú pohľadávku V., a. s., S.. Žalovaný zmluvu o postúpení vypovedal pre ich nedobytnosť, lebo že je nereálne vymáhať pohľadávku proti P., ktorá je v konkurze. Konajúci súd citoval ustanovenie § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Z predložených dokladov ďalej zistil, že 27. 10. 1998 žalovaný uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok medzi postupcom C. a žalovaným ako postupníkom s tým, že odplata pre postupcu bola dohodnutá 1 711 980,- Sk. Konajúci súd konštatoval, že žalovaný bol zároveň aj dlžníkom C., pretože uzavretou zmluvou o postúpení pohľadávky získal pohľadávky C. voči P., a. s., v prípade, že táto pohľadávka nebola bonitná ako poukazuje žalovaný, môže si toto uplatňovať iba voči C., pretože medzi C. a žalovaným, je iné plnenie, ako medzi právnym predchodcom žalobcu V., a. s. a žalovaným. Konajúci súd preto dospel k záveru, že žalovaný mal vrátiť pohľadávky právneho predchodcu žalobcu, a keďže to nemôže urobiť, je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 711 980,- Sk ako dohodnutú odplatu za postúpené pohľadávky, ktoré nemôže vrátiť.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný podaním doručeným súdu 17. 06. 2008, v ktorom namietal, správnosť rozhodnutia, nakoľko doposiaľ nebolo preukázané, či v predmetnom spore išlo o pohľadávky spôsobilé na započítanie zo strany C., teda, či išlo o pohľadávky, ktoré mali byť voči pôvodnému postupcovi V., a. s. získané od P., a. s. Žalovaný namietal, že súd iba konštatuje na strane 3 rozsudku, že postúpené pohľadávky

podľa žalovaného, predstavuje faktúra v zmysle právnom iba výzvu na zaplatenie, avšak nepredstavuje právny titul, na základe ktorého sa má plniť, platiť fakturovanú sumu a namieta, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Podľa žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno, a teda mu nevzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove P. č. k. 4 Cb 29/00-211 zo dňa 30. apríla 2008 v spojení s opravným uznesením, je nedôvodné.

Predmetom odvolacieho konania, je právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 711 980,- Sk s príslušenstvom, ktoré žalovanému vzniklo nezaplatením sumy 1 711 980,- Sk, ako odplaty za postúpenú pohľadávku, ktorú na neho postúpil právny predchodca žalobcu V., a. s., S..

Z doposiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že správca konkurznej podstaty úpadcu V., a. s. S., postúpil pohľadávku vo výške 1 711 980,- Sk s príslušenstvom na D., spol. s. r. o., a teda žalobca je na vymáhanie spornej sumy aktívne legitimovaný. Z vykonaných dôkazov taktiež nie je sporné, že V., a. s., S., jeho pohľadávku vo výške 1 711 980,- Sk s príslušenstvom voči C., postúpil zmluvou o postúpení na žalovaného, za odplatu. Z právnych záverov v predchádzajúcich rozhodnutiach je zrejmá aj výška odplaty za postúpenú pohľadávku voči C., 1 711 980,- Sk, ktorú odplatu bol podľa zmluvy o postúpení zo dňa 27. 10. 1998, uzavretej medzi V., a. s., S. a žalovaným, žalovaný je povinný uhradiť do 17. 11. 1998, čo však žalovaný nesplnil. Fakt, že žalovaný sa na základe zmluvy o postúpení vlastníkom pohľadávky stal, sporný nie je. Sporný nie je ani fakt, že žalovaný túto pohľadávku, ktorej už bol vlastníkom, započítal s pohľadávkou C., ktorú mal C. voči P., a. s.

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti prvostupňového rozhodnutia je, či žalovaný mohol započítať túto pohľadávku, čo vyplýva zo zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu 1 Obo 220/2006–191 zo dňa 27. februára 2008. Krajský súd v P. sa v rozsudku 4 Cb 29/00-215 zo dňa 30. apríla 2008 s touto otázkou vysporiadal

a konštatoval, že nejde o započítateľnú pohľadávku, pretože postúpenie pohľadávky medzi žalovaným a C., je iné zmluvné plnenie, ako uzavreté postúpenie pohľadávky z predmetu sporu medzi právnym predchodcom žalobcu V., a. s., S. a žalovaným. Prvostupňový súd v dôvodoch rozhodnutia správne konštatoval, že žalovaný odplatu vo výške 1 711 980,- Sk právnenému predchodcovi žalobcu, nevyplatil, ich zmluvný vzťah zanikol a teda žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 1 711 980,- Sk, ktoré je spolu s príslušenstvom podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalobcovi povinný vydať.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného v odvolaní, že prvostupňový súd sa v napadnutom rozhodnutí jeho odvolaním s otázkou započítateľnosti nevysporiadal a následne dospel k nesprávnemu záveru. Krajský súd v Prešove sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne s otázkou započítateľnosti pohľadávok vysporiadal a dospel k správnenému záveru, keď žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia zaviazal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 4 Cb 29/00–217 zo dňa 30. 04. 2008, uložil žalovanému Ing. J.B. a JUDr. P.Č., každému z nich 5 000,- Sk poriadkovú pokutu. V dôvodoch uznesenia citoval ustanovenie § 53 ods. 1 O. s. p. a konštatoval, že nakoľko žalovaný a jeho právny zástupca, sťažujú postup súdneho konania, neustanovili sa pojednávania zvolaného na deň 30. 04. 2008, na ktorý termín boli riadne predvolaní, preto im súd podľa § 53 ods. 1 O. s. p. uložil poriadkovú pokutu 5 000,- Sk každému.

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie obidvaja, podaniami doručenými 17. 06. 2008 a navrhli napadnuté uznesenie zrušiť. V dôvodoch odvolania uviedli, že navrhujú odvolaciemu súdu uloženú poriadkovú pokutu odpustiť. Namietali, že ich neprítomnosťou nebol sťažený postup súdneho konania, nakoľko súd rozhodol aj bez ich prítomnosti a pojednávania sa taktiež nezúčastnil žalobca, ktorému poriadková pokuta uložená nebola. K otázke nedoloženia dokladov uviedli, že je vecou účastníka konania, kedy aké doklady v rámci jeho procesnej obrany predloží. K alternatívne navrhovanému postupu uviedol, že žalovaný je dôchodca žijúci v zlých majetkových pomeroch a poriadková pokuta 5 000,- Sk, predstavuje skoro viac ako jeho mesačný príjem.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolania podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniam nevyhovel.

Z ustanovenia § 53 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ten, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania, alebo kto hrubo sťažuje postup konania, tým, že sa neustanoví na súd, hoci bol naň riadne predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neuposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubé urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu vo výške 25 000,- Sk.

V danom prípade súd uložil poriadkovú pokutu vo výške 5 000,- Sk žalovanému a jeho právnomu zástupcovi za sťaženie postupu súdneho konania spôsobeného neúčast'ou na pojednávaní. Faktom je, že žalovaný a jeho právny zástupca sa riadne zvolaného pojednávania nezúčastnil, čo nebolo prvý raz. Fakt, že konajúci súd rozhodol v jeho neprítomnosti neznamená, že prístupom žalovaného a jeho právneho zástupcu k riadne zvolanému pojednávaniu, nestožil postup súdneho konania. Obrana žalovaného a jeho právneho zástupcu, že žalobcovi poriadková pokuta uložená nebola, i keď sa riadne zvolaného pojednávania nezúčastnil, je pre posúdenie, či žalobca jeho neúčast'ou sťažil postup súdneho konania, právne irelevantná. Je vecou súdu, ktorého účastníka pre rozhodnutie vo veci potrebuje vypočúť a následne posúdiť, ktorý účastník konania svojím prístupom sťažuje postup súdneho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že prvostupňový súd nerozhodol v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 O. s. p., keď poriadkovú pokutu žalovanému a jeho právnomu zástupcovi uložil, a preto napadnuté uznesenie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p., v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy podľa predložených dokladov nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolenie nie je prípustné.

V Bratislave 16. septembra 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková